

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินผลการควบคุมภายในของ COSO

: กรณีศึกษา ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคเหนือ ส่วนเงินตรา

ผู้เขียน

นายรัชฎญกิจ ทรัพย์ประสม

ปริญญา

บัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง เจริญศรี

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ที่นำมาใช้กับธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ส่วนเงินตรา ตามความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการประเมินตามความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรา โดยรวบรวมข้อมูลจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทย เอกสาร บทความทางวิชาการต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO และจากเว็บไซต์ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน โดยให้พนักงานส่วนเงินตรา ตอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์

จากการศึกษาความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรา เกี่ยวกับการประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO สามารถแบ่งแยกผลการวิเคราะห์ได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของพนักงานส่วนเงินตรา พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ปฏิบัติงานมาแล้ว 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.9 มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 64.4 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.3 รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.0 และร้อยละ 53.3 ทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายบริหาร

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์ระดับการประเมินการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ตามความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรา พบว่า พนักงานมีความเข้าใจในแต่ละประเด็นในระดับดี คือ ประเด็นกิจกรรมการควบคุม คะแนนเฉลี่ย 3.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ประเด็นสารสนเทศและการสื่อสาร คะแนนเฉลี่ย 3.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 และในระดับที่ยอมรับ คือ ประเด็นสภาพแวดล้อมของการควบคุม คะแนนเฉลี่ย 3.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 การประเมินความเสี่ยง คะแนนเฉลี่ย 3.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 การติดตามและการประเมินผล คะแนนเฉลี่ย 3.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ทั้งหมดนี้เป็นผลเนื่องมาจากฝ่ายบริหารมีการกำหนดนโยบายและนำมาตรการต่าง ๆ มาปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง มีการติดตามการวัดผลและปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้พนักงานได้รับข่าวสารที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ทันทีจากฐานข้อมูลของธนาคาร แต่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กันทำให้ผู้บริหารไม่สามารถติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและเข้มงวด จึงทำให้ขาดความชัดเจนในประสิทธิผลการทำงาน ทำให้ขาดการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และขาดความเชื่อมโยงในแต่ละระบบงาน

ส่วนที่สาม การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการควบคุมภายในในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ตามความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรากับข้อมูลทั่วไปของพนักงานส่วนเงินตรา พบว่า ความแตกต่างระหว่างตำแหน่งงาน มีผลต่อการประเมินการควบคุมภายใน ในองค์ประกอบสภาพแวดล้อมของการควบคุม ตามความเข้าใจของพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความแตกต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อระดับการประเมินการควบคุมภายใน ในองค์ประกอบประเมินความเสี่ยง ตามความเข้าใจของพนักงานส่วนเงินตรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นผลเนื่องมาจาก การเข้ารับการศึกษาอบรม สัมมนาหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการควบคุมภายในแตกต่างกันในแต่ละตำแหน่งหน้าที่ ทำให้พนักงานทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการควบคุมภายในที่แตกต่างกัน อีกทั้งประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมา และการวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึกก็เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันในการทำความเข้าใจของพนักงานเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

Independent Study Title	Evaluation of the Internal Control Concept by COSO : A Case Study of The Bank of Thailand Northern Region Cash Division
Author	Mr.Thunyakit Subprasom
Degree	Master of Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Boouruang Chareonsri

ABSTRACT

The objective of this independent study is to assess the internal control by COSO within an organization, and to study the influential factors of the assessment through an understanding of Cash Division officers. The data used in this study are collected from regulations of The Bank of Thailand, related documents and articles, websites and questionnaires. These data are taken to be analyzed to find percentage, average and data relation by Chi-square.

According to the study the understanding of Cash Division officers of The Bank of Thailand, Northern Region Office under the internal control assessment by COSO, it is divided the analysis into three parts. Firstly, as for the analysis of general information of Cash Division officers, it is found that 28.9% of the officers are mostly female who have been working for 6-10 years. 26.7% of the officers' age range between 26-30 years old. 64.4% of them are married. 64.4% of their educations are bachelor degree. 40% of them have their salary between 10,001-20,000 baht per month and 53.3% of them work in the position of executive assistant.

Secondly, the analysis of a level of internal control assessment by COSO through the understanding of Cash Division officers reveals that they have well understanding in control activities and information and communication by having the average of 3.46 and 3.41, and standard deviation of 0.64 and 0.84 respectively. They also have fair understanding in control environment, risk assessment and monitoring by having the average of 3.32, 3.31 and 3.28, and standard deviation of 0.77, 0.69 and 0.81 respectively. These results are owing to an executive who has made policies and conducted them to reduce or control a risk. The

executive has also monitored the evaluation and improvement of working methods in accordance with the policies to achieve main purposes. In addition, the executive has installed the modern technological system to accommodate the officers in receiving the up-date information and using it promptly from the database. However, the simultaneous improvement in every aspect hinders the executive to assess the working system regularly and strictly. Consequently, this brings about an obscure of working potentiality, a lack of development in working system, and a connection in each working procedure.

Lastly, the analysis of relation between the elements of the internal control assessment through Cash Division officers' comprehension and their general information shows that the different positions of the officers create direct effect to the internal control assessment in the element of control environment with a significance of 0.05, and the different salaries of the officers also directly affect on the element of risk assessment with the significance of 0.05, These consequences are caused by the officers' different training and seminar on internal control assessment; Therefore, the officers have received the different comprehension of internal control assessment. Furthermore, the differences of working experience and problem analysis are also the factor that differentiate the officers' understanding of internal control assessment.